

Madzik on luonut oman taidemuotonsa

□ Ei liene festivaaleja ilman kummelluksia. Vaasan kesä oli unohtanut varata suurenmoiselle pohjoismaiselle ammattilaisseminaarilleen tilat. No, ne hommattiin kii-reesti.

Ja esiintyipä festivaalien ulkomainen tähtivierailija Scena Plastycznakin lopulta, vaikka puolalaisen "visuaalisen näyt-tämön" tielle esteitä kasautui-kin.

Ensiksi vieraat eivät saaneetkaan makuuvuonlappuja ja joutuivat yöllä istumaan Seinäjoen asemalla. Toiseksi he eivät saaneet esitystään valmiiksi ajoissa, paloturvalli-suuden varmistamisessa oli pulmia eikä yhteiskoulun voi-mistelusalua saatu pimeäksi, joten esitys myöhästyi peräti 45 minuuttia.

□ Moitteita järjestäjille

Yhteiskoulun voimistelusa-lin takaoven edessä jonottava innostunut nukketheateriväki, etupäässä kesän kurssilaisia, ei moittinut jo etukäteen ihai-lemiaan taiteilijoita. Vaasan kaupungilta sen sijaan vaadit-tiin parempia tiloja arvonäy-töksille.

Alun perin Madzikin ryh-man piti esittää Vaasassa ve-sinäytelmänsä Kosteus. Se jä-tettiin kuitenkin kotiin Lubli-

Teatteri

□ Scena Plastycznan Herbarium Vaasan yhteiskoulussa, käsi-kirjoitus, lavastus ja ohjaus Les-zek Madzikin.

niin, kun oli nähty Vaasan kaupunginteatterin piirustuk-set. Sitä paitsi sen siirtäminen Ranskaan oli jo aiheuttanut suuria vaikeuksia.

Herbarium puolestaan vaatii näyttämöltä syvyyttä 25 metriä, joten vlei-so tungettiin voimistelusalin katso-moon ja itse sali varattiin Madzikin näyville. Scena Plas-tycznan esityksiä voidaan to-della sanoa Madzikin surre-alistisiksi näyiksi, koska hän on näyttämönsä sielu: johtaja, ohjaaja, lavastaja, käsikirjoit-taja.

□ Katolinen näyttämö

Madzik sai käsiinsä Lubli-nin katolisen yliopiston näyt-tämön 1969. Hän alkoi kehittä-ä sitä esikuvinaan puolalai-set nukketheateritaiteilijat Kantor ja Szajna, mutta lähti kohta raivaamaan omia tei-tään. Kuvataiteilijana hän poisti näyttämöltään sanan. Näyttelijä jäi jäljelle olenna-

sena, mutta ei tärkeimpänä tekijänä.

Madzikin näyt ovat tasa-arvoisten tekijöiden yhteisvai-kutusta: musiikin (sähköisiä ja ihmisääniä), valojen, puku-jen, näyttelijän liikkeen, la-vasteiden. Herbariumissa Madzik vielä käyttää naamioi-ta, mutta on luopumassa niis-tä.

□ Kuvanveistäjän muistoksi

Herbariumin teemat ovat kuo-lemia ja erotiikka. Se on kunnianosoitus edesmenneelle puolalaiselle kuvanveistäjälle Aina Szapocznikoville, jonka taiteeseen se paljolti pohjautuu. Jo tässä työssä Madzik on luonut oman taide-muotonsa yhdistämällä teat-terin, kuvataiteen ja elokuvan. Yhdeksi monista esikuvistaan hän mainitseekin Ingmar Bergmanin.

Vielä yksi tärkeä tekijä Madzikin taiteessa on uskon-to, onhan hänen näyttämönsä yhä katolisen yliopiston nuk-keteatteri. Mutta jälleen vain tekijä, ei pääasia. Oman hen-gellisen näkemyksensä Mad-zik myöntää vaikuttavan te-kemiseensä, mutta ei tee mis-sään niissä "uskonnollista teatteria".

PAIVI VUOLJÄRVI

Chirikon taide on ollut yksi Herbariumin visuaalisista esikuvista. Näytelmä on Madzikin vanhempaa tuotantoa. Utuuksissaan hän sanoo jättäneensä tämän vaiheen taakseen.

Juha Malmivaara

Vaasan kesässä puolalainen teatterin uudistaja Leszek Madzik joutui suomalaisen nukketheateriväen tenttiin. Kysyttiin, miksei Madzik tee teatteria lapsille.

— On paljon vaikeampaa tehdä hyvää teatteria lapsille. Siksi teen aikuisille. Olen tehnyt yhden näytelmän lapsille. Uskon että teen toisen ja kolmannenkin, mutta vielä en ole siihen kypsä.